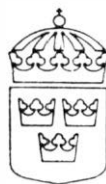

Motion till riksdagen

1986/87:Jo606

Kurt Ove Johansson och Lars-Erik Lövdén (s)
Forskning rörande skogsbruket i södra Sverige

Mot.
1986/87
Jo606-610

I Sverige har miljöfrågorna under många år stått i centrum för den politiska debatten. Intresset för miljöfrågor tycks nu också öka i länder där dessa frågor tidigare inte varit särskilt framträdande i den allmänna debatten.

Debatten om miljöförstöring startar tyvärr ofta alltför sent och ibland först när katastrofen är ett faktum. Nedsmutsningen av miljön, försurningen av mark, sjöar och vattendrag, har länge varit känd, men det är först efter larmrapporter om den omfattande "skogsdöd" som frågan om vad som håller på att hända med vår natur och vad som kan göras fått förnyad aktualitet. Då står man där med otillräckliga kunskaper om orsak och verkan och vet inte hur man skall kunna förhindra t. ex. en fortsatt skogsdöd.

Miljövärden, skogs- och miljöforskningen, har under senare år tillförts väsentligt ökade resurser. Vi konstaterar med tillfredsställelse att ett femårigt forskningsprogram som skog och miljö kommit i gång och att målet är att skaffa nya kunskaper om hur man kan skapa ett ekologiskt balanserat skogsbruk, om skogsdöden i den industrialiserade världen och om avskogningen och ökenutbredningen i u-länderna.

Enligt vår mening har emellertid den forskning som hittills ägt rum i alltför ringa grad varit inriktad på de problem som skogsbruket har i södra Sverige. Rapporterna om skogsskadorna i Europa och de tecken som tyder på att liknande skador börjar uppträda även i södra Sverige understryker ytterligare behovet av en sådan forskning.

I undersökningar som redan gjorts har det konstaterats att den skogliga skadebilden är komplicerad och att det finns många frågetecken inför skogsproduktionens villkor i södra Sverige. Vidare kan det slås fast att man i södra delen av landet utnyttjar produktionsmöjligheterna sämre jämfört med genomsnittet för landet. Detta trots de utomordentligt goda skogsmarker som finns i Sydsverige. En av orsakerna härtil torde vara bristande kunskaper om skogarna.

Skogsnäringens utveckling är avgörande för vår framtida välfärd. Skogsbruket i södra Sverige har helt naturligt en mindre framträdande plats i näringslivet än i de utpräglade skogslänen i norr. Men också i landets södra delar representerar skogsproduktionen stora värden. En fördel är t. ex. att den finns mycket nära en väl utvecklad förädlingsindustri och goda exporthamnar.

Erfaret skogsfolk och forskare är ganska eniga om att många av skogsproduktionens problem i dag är lokaliserade till södra Sverige. Förutom redan nämnda förorenings- och försurningsproblem finns här skadegörande insek-

ter och svampar, viltbetning och svåra markanvändningsintressen. Sydsveriges mycket varierande skogliga ståndsorfsförhållanden anses dessutom kräva särskilt god kunskap vid markbehandling, träslagsval och vid beslut om beståndsvårdsinsatser. Även i andra avseenden skiljer sig skogsbrukets villkor här från dem i norra Sverige.

Institutet för skogsförbättring bildades 1967 av staten och skogsbruket. Det är ett branschforskningsinstitut som bedriver både vetenskaplig och praktisk verksamhet kring bl. a. skogsträdsförädling och skogsgödsling. Staten och skogsbruket tillsätter vardera hälften av styrelsen och ger lika stora bidrag till verksamheten. Därutöver tillförs institutet en del medel från fonder och serviceverksamhet.

Institutets centrala förvaltning är lokaliserad till Uppsala i anslutning till lantbruksuniversitetet i Ultuna. Verksamheten förutsätts äga rum i samarbete med skogshögskolan, universitetet och andra vetenskapliga institutioner samt med det praktiska skogsbrukets organ. Förädlingsverksamheten är decentraliserad till tre distrikt. Det södra distriktet, försöksstationen Ekebo, är lokaliserat till Malmöhus län och Svalövs kommun.

Mot bakgrund av vad som anförts anser vi att lantbruksuniversitetet i samarbete med institutet för skogsförbättring bör ges förutsättning att genom projekt med klar regional inriktning ägna skogsbruket i södra Sverige ett ökat intresse. Vid genomförande av projekt med regional inriktning mot södra Sverige, som vi här förordar, måste den kunskap och erfarenhet som finns samlad vid Ekebo utnyttjas bättre.

Undersökningar har visat skador på den sydsvenska skogen av samma omfattning som förekom i Tyskland för inte så länge sedan. Forskare slog larm om tydliga försurningstecken i Dalby Söderskog. Både fältbiologer och forskare överraskades av att även en skog med så goda förutsättningar som Dalby Söderskog kan hotas av försurning.

I Sverige upptäcktes almsjukan 1979. Almsjukan anses nu ha fått fotfäste i vårt land. Hårdast drabbad är sydöstra Skåne. I den sydvästs-skånska regionen beräknas antalet almar uppgå till en halv miljon. Enbart i Malmö finns bortåt 23 000 almträd. Klassiska skånska miljöer som nationalparkerna Stenshuvud och Dalby Söderskog samt Lundagård är hotade av almsjukan.

Man kan därav dra slutsatsen att den tid som står till buds för att undvika en långt gående skogsdöd i Sverige är mycket kort. Det är därför mycket viktigt att våra forskningsresurser används på ett effektivt sätt. Situationens allvar motiverar, enligt vår uppfattning, att resurser styrs över mot en ökad forskning av problemen i skogsbruket i södra Sverige.

Hemställan

Med hänvisning till vad som här anförs hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande behovet av ökad forskning med klar regional inriktning mot skogsbruket i södra Sverige.

Stockholm den 21 januari 1987

Kurt Ove Johansson (s)

Lars-Erik Lövdén (s)